

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
Φορμίωνος 83, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Άριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/2

Έν Καισαριανῇ τῇ 2α Ἰανουαρίου 2026

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3 2 4η

Πρός

τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους, τόν Ἱερολογιώτατο Διάκονο
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Οἱ Ἅγιοι Τρεῖς Ἱεράρχες ἔχουν ἀναγορευθεῖ προστάτες τῆς
Παιδείας μας ὡς ἀληθινοί διδάσκαλοι καί παιδαγωγοί κατὰ Θεόν. Κατά
τὴν μεγάλη καί λαμπρὴ πανήγυρι τῆς Ἐκκλησίας μας σήμερα τιμᾶμε μέ
ιερὴ κατάνυξι τούς τρεῖς ἁγίους Πατέρες μας Ἱεράρχες, Βασιλείου τοῦ
Μεγάλου (Καισάρεια Καππαδοκίας 330 – Καισάρεια Καππαδοκίας 1

Ιανουαρίου 379 μ.Χ.), Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου (Ἀριανζός Καππαδοκίας, 329 - Ναζιανζός Καππαδοκίας, 25 Ιανουαρίου 390), καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (Ἀντιόχεια Συρίας, πιθ. 349 - Κόμανα Πόντου, 14 Σεπτεμβρίου 407).

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἔλαμψαν μέ τήν ζωή καί τήν δράση τους στίς κοινωνίες ὅπου ἔζησαν. Διακρίθηκαν σέ ὅλους τούς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἀσχολήθηκαν μέ ὅλα τά φλέγοντα θέματα πού ἀπασχολοῦσαν τούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς τους. Φρόντισαν γιά τήν λατρευτική ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας. Πρωτοστάτησαν στά ἔργα τῆς φιλανθρωπίας. Ἄνοιξαν δρόμους γιά τήν διάδοσι τοῦ εὐαγγελίου στούς ἀπίστους καί εἰδωλολάτρες. Διαμόρφωσαν τόν Μοναχισμό. Ὑπερασπίσθηκαν μέ γενναιότητα τήν ἀλήθεια τῆς πίστεως ἔναντι τῶν ποικιλωνύμων αἵρετικῶν. Συνέβαλαν ἀποφασιστικά στήν διατύπωσι τῶν δογματικῶν διδασκαλιῶν καί στήν κατήχησι τῶν πιστῶν στήν πίστι τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡ μελέτη τῶν συγγραφῶν τους προκαλεῖ θαυμασμό γιά τήν πολυμάθεια καί τήν πολυμέρειά τους.

Ἡ ἐορτή αὐτή ἔχει καθιερωθεῖ νά τελεῖται ἀπό τήν Ἐκκλησία ἀπό τόν 11ον αἰῶνα κατόπιν ὁράματος καί ἀπό τοῦ ἔτους 1842 ἀποτελεῖ τήν ἐορτή τῶν Γραμμάτων καί τῆς Παιδείας τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ἡμέρα μᾶς καλεῖ νά στραφοῦμε σέ δύο θέματα :

1. Στήν προσφορά τοῦ χριστιανισμοῦ γιά τήν ἀνύψωσι τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων καί τῆς κοινωνίας.

Μέσα σέ μία φράσι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος συμπεριέλαβε ὁλόκληρο τό μεταμορφωτικό ἔργο τοῦ εὐαγγελίου :

" Ἐπεφάνη γάρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τήν ἀσέβειαν καί τὰς κοσμικάς ἐπιθυμίας σωφρόνως καί δικαίως καί εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τήν μακαρίαν ἐλπίδα καί ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καί σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσεται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καί καθάρισι ἐαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων " (Πρὸς Τίτον β' 11-14).

Ἑρμηνεία : Γιατί ὁ Θεός φανέρωσε τὴ χάρη του, γιὰ νὰ σώσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὴ μᾶς καθοδηγεῖ νὰ ἀρνηθοῦμε τὴν ἀσέβεια καί τίς ἁμαρτωλές ἐπιθυμίες καί νὰ ζήσουμε μὲ σωφροσύνη, μὲ δικαιοσύνη καί μὲ εὐσέβεια στὸν παρόντα αἰῶνα, περιμένοντας τὴν μακαριότητα ποὺ ἐλπίζουμε, δηλαδή τὴν ἐμφάνισι τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καί σωτήρα μας, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτός ἔδωσε τὸν ἑαυτό του γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπὸ κάθε ἀνομία, νὰ μᾶς καθάρισι καί νὰ μᾶς κάνει ἓνα λαὸ ποὺ νὰ ἀνήκει μόνο σ' αὐτόν καί νὰ καταγίνεται μὲ ζῆλο στὰ καλὰ ἔργα.

Σύμφωνα μὲ αὐτὰ ὁ σκοπὸς τοῦ εὐαγγελίου ποὺ μᾶς ἔδωσε ὁ Κύριος καί τῆς Ἐκκλησίας ποὺ συστήθηκε ἀπὸ Αὐτόν εἶναι : Ἀφ' ἐνός μὲν νὰ μᾶς διαπαιδαγωγήσει, ὥστε νὰ ἀρνηθοῦμε τὴν ἀσέβεια, τίς ἐπιθυμίες τῆς ἁμαρτίας καί τὰ πάθη μας ἀφ' ἑτέρου δέ νὰ ζήσουμε μὲ σωφροσύνη, δηλαδή μὲ ἐγκράτεια ἀπὸ τὰ πάθη, μὲ δικαιοσύνη καί ἀγάπη πρὸς τοὺς πλησίον μας καί μὲ εὐσέβεια, δηλαδή μὲ σεβασμὸ καί ὑπακοή πρὸς τὸν Θεὸ Πατέρα μας.

Ὁ Χριστός θυσιάσθηκε γιά νά μᾶς ἐλευθερώσει ἀπό κάθε ἀνομία καί νά μᾶς μεταμορφώσει σέ λαό Του πού θά ἐργάζεται καί θά πραγματοποιεῖ μέ ζωηρή ἐπιθυμία τά καλά ἔργα, πού δοξάζουν τόν Θεό καί τιμοῦν τόν ἄνθρωπο. Ὡς καλά ἔργα ἐννοοῦνται ἡ πίστι στόν ἀληθινό Θεό, ἡ ἀποδοχή ἐκ μέρους μας καί ἡ τήρησις τῶν θεουργῶν ἐντολῶν, ἡ ἐλεύθερη καί ἐθελούσια ὑπακοή μας στό θέλημα τοῦ Ἐπουρανίου Πατέρα μας, ἡ ἄσκησις καί ἡ ἀπόκτησις τῶν ἀρετῶν καί ἡ κατόρθωσις τῆς τελειότητος.

Ὅλα αὐτά μεταμόρφωσαν τήν ἀνθρώπινη κοινωνία σέ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀπαστράπτουσα τήν θεία λαμπρότητα. Ὁ κόσμος στολίσθηκε ἀπό τήν θεογνωσία. Τά ἥθη τῶν ἀνθρώπων ἐκοσμίσθησαν ἀπό τήν ἀρετή. Ὁ ἀνθρώπινος βίος ἀγιάσθηκε ἀπό τό ἅγιο Πνεῦμα. Τό ἀνθρώπινο πρόσωπο τιμήθηκε πάλι ὡς εἰκόνα Θεοῦ. Οἱ ἱεροί θεσμοί τοῦ γάμου, τῆς οἰκογένειας, τῶν τέκνων ἀνυψώθηκαν. Ἡ ἐργασία τιμήθηκε. Ἡ δουλεία καταπατήθηκε. Ἡ ἀλήθεια ἔλαμψε. Τό ψεῦδος καί ἡ πλάνη φυγαδεύθηκε. Οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις ἀπέκτησαν ἱερότητα.

Ὅλα ὅσα ἀναφέρθηκαν προηγουμένως προωθήθηκαν καί βιώθηκαν ἀπό τούς ἁγίους Πατέρες μας μέ τήν διακονία τους, μέ τίς συγγραφές τους, μέ τά κηρύγματά τους καί κυρίως μέ τό παράδειγμα τῆς ἁγίας ζωῆς τους.

Μέ αὐτές τίς ἀρχές καί ἀξίες ὁ κόσμος μεγαλόρρηξε καί ἔφθασε στό ὑψηλότερο σημεῖο ἀναπτύξεως καί προόδου του.

* * * * *

2. Στά Πρότυπα τῆς ζωῆς.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες μας ἔγιναν γιά ὅλους τοὺς πιστοὺς, ἀλλὰ καί γιά ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, φωτεινά πρότυπα ζωῆς κατά τόν ἀποστολικό λόγο πρὸς τοὺς ποιμένες :

" Τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ " (Πρὸς Τιμόθεον δ' 12).

Ἑρμηνεία : *Νά γίνεις ὑπόδειγμα γιά τοὺς πιστοὺς μέ τό λόγο, μέ τήν συμπεριφορά, μέ τήν ἀγάπη, μέ τήν πνευματική ζωή, μέ τήν πίστι, μέ τήν ἀγνότητα.*

Οἱ ἅγιοι Πατέρες μας εἶναι πρότυπα ζωῆς ἀληθινά καί αἰώνια. Διαβάζουμε εἴτε τόν βίο τους εἴτε τά συγγράμματά τους καί ἀνακαλύπτουμε τό μεγαλειῶδες ὕψος τῆς εὐαγγελικῆς ζωῆς. Δέν κήρυξαν τό εὐαγγέλιο μόνο μέ τοὺς λόγους τους, ἀλλὰ καί μέ τήν ζωή τους. Εἶναι ἔμψυχα εὐαγγέλια καί ἔμψυχοι ἄμβωνες ἀπό τοὺς ὁποίους ἐκπορεύεται τό ἰλαρό φῶς τῆς ἀγίας δόξης, δηλαδή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Στήν ἐποχή μας πού ἀπαξιώνονται οἱ ἀληθινές ἀξίες οἱ Πατέρες δείχνουν πρὸς ὅλους ἐμᾶς :

" Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος ", καί μᾶς προτρέπουν : " ταῦτα λογίζεσθε· ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἡμῖν, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν " (Πρὸς Φιλιππησίους δ' 8-9)

Ἑρμηνεία : Ὅ,τι εἶναι ἀληθινό, σεμνό, δίκαιο, καθαρό, ἀξιαγάπητο, καλόφημο, ὅ,τι ἔχει σχέσι μέ τήν ἀρετή καί εἶναι ἄξιο ἐπαίνου, αὐτά νά ἔχετε στό μυαλό σας. Αὐτά πού μάθατε, παραλάβετε καί ἀκούσατε ἀπό μένα, αὐτά πού εἶδατε σ' ἐμένα, αὐτά νά κάνετε κι ἐσεῖς. Καί ὁ Θεός πού δίνει τήν εἰρήνην θά εἶναι μαζί σας.

* * * * *

Τό εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ ἐξύψωσε τήν ζωή τῶν ἀνθρώπων, τούς ὁποίους ἀνέβασε στό θρόνο τοῦ Θεοῦ.

Σ' αὐτή τήν θέσι ἀνέβηκαν καί οἱ ἅγιοι Πατέρες κηρύσσοντες καί βιοῦντες τό εὐαγγέλιο.

Ἄς τούς μιμηθοῦμε ὅλοι σ' ὅλα.

Εὐχομαι σέ ὅλους τούς Ἐκπαιδευτικούς, σέ ὅλους τούς μαθητές καί μαθήτριες νά γνωρίσουν καί νά ζήσουν τήν διδασκαλία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στήν προσωπική τους ζωή. Αὐτό εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτική, ἀπαίτηση τῶν καιρῶν μας γιά νά μή ἀλλοτριωθοῦμε σάν Ἕθνος καί σάν πρόσωπα, ἀλλά νά βοηθήσουμε ὅλους ἐκείνους πού πραγματικά τήν ἀναζητοῦν.

Μετὰ πατρικῶν καί ἐορτίων εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ Δανιήλ